

Explicarea Sfintei Liturghii

Sfânta Liturghie - unirea tuturor în Biserică și intrarea Bisericii în Împărăția lui Dumnezeu

Centrul cultului ortodox este Sfânta Liturghie, slujba în care se realizează, prin excelență, intrarea noastră în Împărăție, mai precis unirea tuturor în Biserică și intrarea Bisericii în Împărăția lui Dumnezeu. Toate celelalte slujbe sunt o pregătire pentru Liturghie și își găsesc împlinirea în ea. Sfântul Dionisie Areopagitul numește Sfânta Liturghie Taina Tainelor deoarece ea încununează tot ceea ce s-a dat prin celelalte slujbe și unește deplin pe fiecare credincios și pe toți în Dumnezeu cel Unul și infinit în iubire desăvârșind comuniunea cu Dumnezeu.

Sfânta Liturghie - Taina lui Hristos

Sfânta Liturghie este o anamneză, o pomenire a faptelor mântuitoare ale lui Dumnezeu începând de la creație și, în primul rând, a lucrării mântuitoare a lui Hristos. Dar această pomenire nu este o simplă comemorare ci o actualizare a evenimentelor. În Liturghie are loc o epifanie și o dezvăluire crescândă a prezenței lui Hristos Cel Întrupat, Răstignit, Înviat și Înălțat dar și ca Cel ce va să vină. Liturghia este "Evanghelia mereu actualizată".

Sfânta Liturghie - Taina Bisericii

În Liturghie, Hristos e prezent în mijlocul Bisericii Sale, a adunării credincioșilor. Nu îl întâlnim ca niște singuratici ci ca mădulare ale trupului Său adunate laolaltă sporind neîncetat comuniunea cu El și între noi printr-un urcuș spiritual continuu al nostru spre trepte tot mai înalte de comuniune duhovnicească cu Hristos și, în Hristos, cu Sfânta Treime. În Liturghie Biserica primește darul unității "de sus", în Hristos, împlinindu-se ca Trup al lui Hristos. Fiecare comunitate locală realizează astfel și revelează Biserica întreagă, evenimentul noului mod de viață care constituie mântuirea, participarea omului la viața veșnică. În același timp Liturghia este slujită în comuniune cu întreaga Biserică universală și în numele întregii Biserici pomenindu-se atât cei aflați departe cât și cei adormiți ca mădulare ale aceluiasi Trup al lui Hristos, realizându-se astfel o unitate în timp și spațiu.

Fiecare credincios trebuie să înțeleagă Sfânta Liturghie

Viața creștină autentică nu poate fi concepută în afara Sfintei Liturghii care ocupă locul central în Biserică și în viața oricărui creștin care își ia în serios demnitatea de mădular al Trupului lui Hristos. Dar pentru a putea participa deplin la Liturghie și nu numai a asista este foarte important ca fiecare credincios să înțeleagă semnificația ei. Ca urmare, în cadrul acestei rubrici vă vom oferi o explicare sistematică a acestei slujbe esențiale a Bisericii care

este Sfânta Liturghie.

Adunarea în Biserică

Biserica este adunarea celor chemați de Dumnezeu, mai precis adunarea celor ce răspund chemării lui Dumnezeu la mântuire, la viață veșnică. Aceștia formează Trupul lui Hristos, umanitatea răscumpărată și renăscută prin Botez în care Hristos S-a sălășluit și care, prin lucrarea Sfântului Duh, ființează, după chipul lui Dumnezeu, în comuniune de iubire.

Adunare, Liturghie, Biserică

Sfânta Liturghie, Taina lui Hristos și Taina Bisericii, descoperă adunarea credincioșilor ca fiind Biserică, Trupul lui Hristos. Prin "a se aduna în Biserică" (I Corinteni 11, 18), Sfântul Pavel înțelege alcătuirea unei adunări a membrilor Bisericii dintr-o anumită zonă cu scopul de a releva Biserica prin slujirea Sfintei Liturghii. Liturghia ne unește în Biserică făcându-ne părtași Împărăției lui Dumnezeu, este manifestarea și realizarea Bisericii. Strânsa legătură între adunare, Liturghie și Biserică este mărturisită de întreaga tradiție a Bisericii primare, descoperind sensul autentic al trăirii creștine. Liturghia nici nu poate fi săvârșită numai de către preot, în absența credincioșilor. Din păcate, de-a lungul secolelor, această conștiință în mare măsură s-a pierdut astfel încât mulți nu mai înțeleg faptul că adunarea credincioșilor împreună cu clericul în locașul bisericii este o condiție esențială pentru săvârșirea Sfintei Liturghii, slujba care face ca Biserica "să fie".

Împreună slujire a clericului și credincioșilor

Liturghia ne unește pe toți în slujirea lui Dumnezeu, este o împreună-slujire a clericului și a credincioșilor. În slujbă alternează dialogurile dintre preot și credincioși în care preotul îl reprezintă pe Hristos, cu rugăciunile în care preotul devine purtătorul de cuvânt al comunității în fața lui Dumnezeu, credincioșii întărind cererile prin răspunsul "Doamne miluiește" și exprimându-și totala adevărată prin cuvântul "Amin". Fiecare își are rolul său unic în slujire și lipsa sa de la slujbă este resimțită, conștient sau inconștient, de întreaga Biserică. De asemenea, așa cum prezența preotului este necesară încă de la începutul slujbei, și prezenta coslujitorilor săi (credincioșii) este necesară tot de atunci.

Spectatori la Liturghie

Nu putem să nu remarcăm, cu durere, că mulți creștini ortodocși nu au conștiința împreunii slujiri și merg la biserică pentru a se ruga în mod individual. Ei vin întâmplător la slujbe și în diferite momente ale acestora, considerând că participarea la Liturghie este o opțiune care ține strict de trăirea lor individuală. De altfel, o astfel de prezență în biserică nu o putem numi participare la slujbă (care

înseamnă slujire) ci, cel mult, asistare. Putem identifica câteva cauze care au dus la această situație:

- monopolizarea cântării de către cântăreț sau cor îi îndepărtează pe credincioși de o modalitate importantă de a-și manifesta împreună slujire și îi transformă în spectatori;
- rostirea în taină de către preot a majorității rugăciunilor, care sunt spuse în numele întregii comunități ce au un important conținut catehetic, poate da impresia că fiecare se poate ruga în mod individual pentru propriile lui necesități, numai preotul având obligația de a zice rugăciunile Liturghiei; de asemenea, sensul slujbei rămâne ascuns pentru mulți;
- lipsa catehizării duce la neînțelegerea slujbei care devine astfel plictisitoare.

Să învățăm de la primii creștini

Primii creștini, care aveau o puternică conștiință a împreunii slujiri, se adunau în locașul bisericii înainte de sosirea clericului. De asemenea, cel ce, fără un motiv serios, nu lua parte trei duminici la rând la Sfânta Liturghie era înlăturat din Biserică, ca unul ce se separă singur de unitatea organică a Trupului lui Hristos ce se descoperă în această slujbă. Cei care, din motive serioase, nu participau la Liturghie, nu se separau de Biserică trimițându-li-se Sfânta Împărătașanie acasă.

Pentru ca Sfânta Liturghie să fie cu adevărat intrarea noastră în Împărăția lui Dumnezeu, nu putem rămâne spectatori ci trebuie să învățăm de la primii creștini să participăm la Liturghie. Participare înseamnă slujire iar un prim act al acestei slujiri este adunarea în Biserică.

Concluzii

Sfânta Liturghie descoperă adunarea credincioșilor ca Biserică și împreună-slujitori ai lui Dumnezeu. Ca urmare, întreaga comunitate (cu excepția celor care au motive binecuvântate pentru a lipsi) trebuie "să se adune în Biserică" participând (și nu asistând) în fiecare duminică și în sărbători la întreaga Liturghie, încă de la începutul acesteia. Preoții au datoria de a-i conștientiza pe toți credincioșii de vocația lor de slujitori ai Sfintei Liturghii și, pe de altă parte, de a se strădui să îndepărteze cauzele care îi fac pe aceștia să se complacă în postura de spectatori. (va urma)

Pr. Ciprian ȘOPTICĂ

Slova creștină

ISSN 2065 - 4545

Publicație lunară, apărută la inițiativa Protopopiatului Dorohoi, cu binecuvântarea

Î.P.S. Teofan,

Mitropolit al Moldovei și Bucovinei

Anul I, nr.2, ianuarie 2009

Redacția: str. Al.I.Cuza nr.20

Tel./Fax: 0231-610.269

E-mail: protopopiatuldorohoi@yahoo.com

Senior editor: Pr. Protopop Stelian CIURCIUN

Redacția:

Pr. Mihai - Claudiu FOCA

Tel.: 0745-962.379; E-mail: ava.claudiu@yahoo.com

Pr. Mihai - Silviu ȚIGĂNESCU

Tel.: 0744-108.229; E-mail: anisia.mihai@yahoo.com

Pr. Ionuț - Ștefan APETREI

Tel.: 0747-260.847, 0724-351.059; E-mail: pr.apetrei@personal.ro

Pr. Ciprian ȘOPTICĂ

Tel.: 0745-521.018; E-mail: parohia_satul_nou@yahoo.com

Grafică și tehnoredactare:

tel.: 0747-779.545

0770-514.088

fax: 0332-815.529

e-mail: romania.altfel@yahoo.com

Tipărit în 1.000 de exemplare la SC PRINT MULTICOLOR SRL Iași